(بېشى 2 ـ بەتتە)

ئۇلاردىن پىكىر ئېلىپ، ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەۋسىيەنى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ بېجىرىشىگە تاپشۇرۇپ، ۋەكىللەر بىلەن ئالاقىلىشىش يېڭى يولىنى ئېچىپ، يۇقىرىغا يوللاش، تۆۋەنگە يەتكۈزۈشنىڭ يېڭى ۋاستىسىنى يارىتىپ، ۋەكىللەرنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇردۇق. ئالتىنچىدىن، «خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى چوڭ دەرسخانىسى» تەسىس قىلدۇق. ۋەكىللەرنىڭ خەلق ئارىسىدا يىلتىز تارتىش ئەۋزەللىكى، كەسپىي ئارقا كۆرۈنۈشى بولۇش ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ۋەكىللەرگە مۇنبەرگە چىقىپ سىياسەت، قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىش، ئاساسىي قاتلامنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇش، مەسئۇلىيەت ئادا قىلىش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش ئىمكانىيىتى يارىتىپ بېرىپ، ۋەكىللەرنىڭ مەسئۇلىيەتنى زىممىسىگە ئېلىشىغا ۋە نەتىجە يارىتىشىغا ئىلھام بېرىپ، خىزمەتنىڭ ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولدۇق. يەتتىنچىدىن، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئېچىۋېتىش كۈنى پائالىيىتىنى ئۆتكۈزدۇق. ھەر ساھەدىكى پۇقرالار، ۋەكىللەرنى خەلق قۇرۇلتىيى ئورگىنىغا كىرىپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى چۈشىنىش، دائىمىي كومىتېت يىغىنىنى سىرتتىن ئاڭلاشقا تەكلىپ قىلىپ، خەلق ئاممىسى بىلەن ئالاقىلىشىدىغان يېڭى كۆۋرۈك سېلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىگە ئارىلىشىش ۋە ئۇنى نازارەت قىلىش يېڭى سۈپىسىنى قۇرۇپ، جەمئىيەتتە قىزغىن ئىنكاس قوزغاپ، سىياسىي ئۈنۈم، ئىجتىمائىي ئۈنۈم، ئاممىۋى پىكىر ئۈنۈمىنىڭ ئورگانىك بىرلىكىنى ئىشقا ئاشۇردۇق. سەككىزىنچىدىن، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنىڭ ھەمتۈرتكە مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈردۇق. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى بويىچە ئالاقىلىشىش يىغىنى، خەلق قۇرۇلتىيى مەخسۇس كومىتېتى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى كادىرلىرىنى تەربىيەلەش قاتارلىقلارنى تۈزۈم خاراكتېرلىك ئورۇنلاشتۇرۇش قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ئالاقىلىشىشى، ئالماشتۇرۇشىنى كۈچەيتىپ، خىزمەت ھەمكارلىقىنى قويۇقلاشتۇرۇپ، ئىدىيەدە قەلبداش، خىزمەتتە بىر تاختا شاھمات بولۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ئۈنۈمىنى ئاشۇردۇق.

2. باش نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇشنى قانۇنچىللىق تىرەككە ئىگە قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، نىزام چىقىرىش خىزمىتىدە يەنە يېڭى سەھىپە ئاچتۇق

دائىمىي كومىتېت نىزام چىقىرىشنىڭ دۆلەتنىڭ مۇھىم سىياسىي پائالىيىتى ئىكەنلىكىنى پۇختا ئىگىلەپ، باش شۇجى شى جىنپىڭنىڭ دۆلەتنى ئومۇميۈزلۈك قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش توغرىسىدىكى يېڭى قارىشى، يېڭى ئىدىيەسى، يېڭى ئىستراتېگىيەسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك قانۇن سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى كۆزدە تۇتۇپ، پارتىيە كومىتېتى رەھبەرلىك قىلىدىغان، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى يېتەكچىلىك قىلىدىغان، خەلق ھۆكۈمىتى تايانچ بولىدىغان، ھەرقايسى تەرەپلەر قاتنىشىدىغان نىزام چىقىرىش خىزمىتى ئەندىزىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى نىزام چىقىرىشنىڭ مۇھىم ساھەسى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، نىزام چىقىرىش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا، نىزام چىقىرىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ قانۇنچىللىق ئاساسىنى پۇختىلىدۇق. بىر يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايوننىڭ نىزامىدىن 5نى چىقىرىپ ۋە تۈزىتىپ، يەرلىك نىزامدىن 22نى تەكشۈرۈپ تەستىقلاپ، نىزام چىقىرىش خىزمىتىنى يەنىمۇ قېلىپلاشتۇردۇق، يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈردۇق، يەنىمۇ سۈپەتلىك قىلدۇق.

(1) مۇھىم ساھەلەرگە دائىر نىزام چىقىرىشنى يەنىمۇ كۈچەيتتۇق. يېزا ـ كەنتلەرنى گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيەسىنى يولغا قويۇشنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ دېھقانلار كەسپىي كوپېراتىپى قانۇنىنى يولغا قويۇش چارىسىگە ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈپ، دېھقانلار كەسپىي كوپېراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىكى، يېزىلارنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتىكى ئاكتىپ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشقا پايدىلىق قىلدۇق. تەبىئىي ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەشنىڭ دۆلەت ئىقتىسادى ۋە خەلق تۇرمۇشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ گېئولوگىيەلىك ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش نىزامىنى چىقىرىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ گېئولوگىيەلىك ئاپەتتىن مۇداپىئەلىنىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش، خەلق ئاممىسىنىڭ ھاياتى، مال ـ مۈلۈك بىخەتەرلىكى ۋە دۆلەت خەۋپسىزلىكىنى قوغداشنى قانۇنچىللىق كاپالەتكە ئىگە قىلدۇق. ئەيدز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاشنىڭ خەلقنىڭ ھاياتى، ساغلاملىقى، جەمئىيەتنىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئەيدز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش نىزامىغا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈپ، قانۇن ئىدارە قىلىشنىڭ كۈچى بىلەن ئەيدز كېسىلى خەۋپىنى كونترول قىلىش، ساغلام شىنجاڭ قۇرۇلۇشىنى ئالغا سىلجىتىشقا پايدىلىق قىلدۇق. شەھەر قۇرۇلۇشى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا قاتناشنى ئاۋۋال يۈرۈشتۈرۈشنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى نازارەت قىلىش ـ باشقۇرۇش نىزامىنى چىقىرىپ، قاتناشتا كۈچلۈك رايون قۇرۇشقا كۈچ قوشتۇق. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايوندا ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان يەرلىك نىزاملارنى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاپ، 120 نىزامنى تۈزىتىش كىرگۈزۈش، بىكار قىلىش تىزىملىكىگە كىرگۈزۈپ ھەممە 5 نىزامنى بىكار قىلىش توغرىسىدا قارار چىقىرىپ، قانۇنچىلىقنىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، قانۇنچىللىقنىڭ نوپۇزىنى نامايان قىلدۇق؛ ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان 500 قانۇن ـ نىزامنىڭ ئاز سانلىق مىللەت تىل ـ يېزىقىدىكى تەرجىمىسىنى تەكشۈرۈپ ئوقۇپ چىقتۇق، تەكشۈرۈپ ئوقۇش خىزمىتى پۈتۈنلەي تاماملاندى.

(2) نىزام چىقىرىش سۈپىتىنى يەنىمۇ يۇقىرى كۆتۈردۇق. نىزام چىقىرىش سۈپىتىنىڭ قانۇن ئىدارە قىلىش كۈچىگە بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ نىزام چىقىرىش نىزامىغا تۈزىتىش كىرگۈزۈپ، نىزام چىقىرىش مېخانىزمى ۋە تەرتىپىنى مۇكەممەللەشتۈردۇق. پارتىيەنىڭ نىزام چىقىرىش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇپ، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ نىزام چىقىرىش خىزمىتىدىكى يېتەكچىلىك رولىنى ھەقىقىي جارى قىلدۇرۇپ، نىزام چىقىرىشتا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، باھالاش ۋە پىكىر ئالماشتۇرۇش، كېڭەشىشنى كۈچەيتىپ، نىزام چىقىرىشتىكى تېما تاللاش ئۆتكىلى، تەييارلاش ئۆتكىلى، قاراپ چىقىش ئۆتكىلىنى قاتتىق ئىگىلەپ، ئەمەلىيەتچىل نىزام چىقىرىش، ئەستايىدىل نىزام چىقىرىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، ياخشى قانۇن ئارقىلىق ياخشى ئىدارە قىلىشنى كاپالەتلەندۈردۇق. نىزامنى ئىلمىي چىقىرىش، نىزامنى دېموكراتىك چىقىرىش، نىزامنى قانۇن بويىچە چىقىرىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات تەدبىرىنىڭ نىزام چىقىرىش تەدبىرى بىلەن ئۆزئارا بىرلىككە كېلىشى، ئۆزئارا جىپسىلىشىشىدا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك يادرولۇق قىممەت قارىشىنى نىزام چىقىرىشقا سىڭدۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، قەتئىي تۈردە قانۇندا بەلگىلەنگەن ھوقۇق چېكى ۋە تەرتىپ دائىرىسىدە نىزام چىقىرىپ، ئوبيېكتىپ قانۇنىيەتكە ئەمەل قىلىپ ۋە ئۇنى گەۋدىلەندۈرۈپ، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ نىزام چىقىرىش خىزمىتىگە ئارىلىشىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، نىزام چىقىرىشنىڭ قاراتمىلىقى، ۋاقىتچانلىقى، سىستېمىلىقلىقى، مەشغۇلاتچانلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، چىقارغان نىزاملارنىڭ پارتىيەنىڭ تەشەببۇسىنى نامايان قىلىشى، ئاساسىي قانۇن، قانۇنلارنىڭ روھىغا ئۇيغۇن كېلىشى، خەلقنىڭ ھېمايىسىگە ئېرىشىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق.

(3) نىزاملارنى تەستىقلىتىشقا يوللاش خىزمىتىنىڭ سەۋىيەسىنى يەنىمۇ ئۆستۈردۇق. «ئىككى يىغىن، بىر كۇرس» مېخانىزمىنى بەرپا قىلىپ، يەرلىك نىزام چىقىرىش كەسپىي يىغىنى، سۆھبەت يىغىنى ۋە تەربىيەلەش كۇرسى ئېچىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق، رايون بار شەھەر، ئاپتونوم ئوبلاست، ئاپتونوم ناھىيەلەرنىڭ نىزام چىقىرىش خىزمىتىگە بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، نىزام چىقىرىش خىزمىتىدە بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈشكە تۈرتكە بولدۇق. نىزاملارنى تەستىقلىتىشقا يوللاش خىزمەت تەرتىپىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، تەكشۈرۈش ئۆتكىلىنى ئالدىغا سۈرۈپ، تەستىقلىتىشقا يوللانغان مۇھىم نىزاملارنى نەق مەيداندا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، تەستىقلىتىشقا يوللانغان نىزاملارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈردۇق. تەستىقلىتىشقا يوللانغان نىزاملارنى تەكشۈرۈشنى چىڭىتىپ، نىزاملارنىڭ «چاتاقلىق تۇرۇپ ئۆتكەلدىن ئۆتۈپ كېتىشى»گە قەتئىي يول قويمىدۇق. رايونلار ماسلىشىپ نىزام چىقىرىش ئۇسۇلىدا ئىزدىنىپ، مۇناسىۋەتلىك جايلارنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيەتنى چىقىش قىلىشى، بىر ـ بىرىنىڭ كۆڭۈل بۆلىدىغان نۇقتىلىرىغا ئېتىبار بېرىشى، يەرلىك مەنپەئەتنىڭ چېتىلىپ قېلىشىدىن ساقلىنىشىغا تۈرتكە بولۇپ، ماسلىشىپ نىزام چىقىرىش ئارقىلىق رايوننىڭ مۇقىملىقى، تەرەققىياتىنى ئالغا سىلجىتتۇق.

(4) ئەنگە ئېلىپ تەكشۈرۈش خىزمىتىنى يەنىمۇ ئالغا سىلجىتتۇق. ئەنگە ئېلىپ تەكشۈرۈش تۈزۈمى ۋە ئىقتىدار قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئەنگە ئېلىپ تەكشۈرۈشتە جىپسىلاشتۇرۇش، ھەمتۈرتكە بولۇش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئەنگە ئېلىپ تەكشۈرۈش ئۇچۇر سۇپىسى قۇرۇپ چىقىپ، قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنىڭ قانۇنلۇقلۇقى، مۇۋاپىقلىقىنى تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، دۆلەت قانۇنچىلىقىنىڭ بىرلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق. بىر يىلدىن بۇيان، قېلىپلاشقان ھۆججەتتىن 41نى تەشەببۇسكارلىق بىلەن تەكشۈردۇق.

3. باش نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇشقا مۇلازىمەت قىلىش ۋە ئۇنى كاپالەتلەندۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، نازارەتچىلىك خىزمىتىنى تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئىشلىدۇق

دائىمىي كومىتېت خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ نازارەتچىلىكى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ نازارەتچىلىك سىستېمىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى ئىكەنلىكىنى پۇختا ئىگىلەپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى، بولۇپمۇ ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە زىچ باغلاپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ مۇھىم خىزمەت ئورۇنلاشتۇرمىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە زىچ باغلاپ، نازارەتچىلىكنىڭ قاتتىقلىقىنى ئاشۇرۇپ، نازارەتچىلىكنىڭ ئەمەلىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، پارتىيەنىڭ تەدبىر ـ ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنىڭ ئىزچىللىشىشى ۋە ئەمەلىيلىشىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق، ئاساسىي قانۇن، قانۇنلارنىڭ ئۈنۈملۈك يولغا قويۇلۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق، خەلق مەنپەئىتىنى قوغداش ۋە ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق. بىر يىلدىن بۇيان، 9 قانۇن ـ نىزامنىڭ يولغا قويۇلۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، 18 مەخسۇس خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، 2 قېتىم مەخسۇس تېمىدا سوئال سوراشقا ئۇيۇشتۇرۇپ، 26 تۈردە مەخسۇس تېمىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى قانات يايدۇرۇپ، نازارەتچىلىك خىزمىتىنى تېخىمۇ كۈچەيتتۇق، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك قىلدۇق، تېخىمۇ نوپۇزلۇق قىلدۇق.

(1) مۇقىملىق خىزمىتىنى نازارەت قىلىشنى قاتتىق كۈچەيتتۇق. قانۇن قورالى ۋە نازارەت قىلىش كۈچىنى پائال قوللىنىپ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، مۇقىملىقنى قوغداش بىرىكمە مۇشت تەدبىرىنىڭ دەل جايىدا ئەمەلىيلىشىشىگە تۈرتكە بولۇپ، تېررورلۇققا قارشى تۇرۇش، مۇقىملىقنى قوغداش خىزمىتىنىڭ نورماللىشىشى، ئۇزاق ئۈنۈملۈك بولۇشىنى ئالغا سىلجىتتۇق. ئاپتونوم رايوننىڭ ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش نىزامىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ قانۇنچىللىق تەپەككۇرى ۋە قانۇنچىللىق ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئەسەبىيلىكنى تۈگىتىش كۈرىشىنى قانۇن بويىچە قانات يايدۇرۇپ، دىنىي ئەسەبىي ئىدىيەنىڭ سىڭىپ كىرىشى ۋە يامرىشىنى قەتئىي توسۇشىغا تۈرتكە بولدۇق. ئاپتونوم رايوننىڭ چېگرا باشقۇرۇش نىزامىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرگە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، ئومۇمىي دۆلەت خەۋپسىزلىكى قارىشىنى پۇختا تۇرغۇزۇپ، چېگرا ئەسلىھە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، چېگرانى كۈچەيتىش، مۇداپىئەنى پۇختىلاشنىڭ بىرىكمە كۈچىنى مۇجەسسەملەپ، چېگرا رايوننىڭ ئىدارە قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، خەلق ئاممىسىنىڭ چېگرادىن نورمال كىرىش ـ چىقىش پائالىيەتلىرىنى قانۇن بويىچە كاپالەتلەندۈرۈپ، چېگرادىن قانۇنسىز كىرىش ـ چىقىشنىڭ قاتتىق ئالدىنى ئېلىپ، چېگرا رايوننىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقىنى قوغدىدۇق. تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، جۇڭخۇا مىللىتى ئورتاق گەۋدىسى ئېڭىنى پۇختا تۇرغۇزۇشتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى كۆچەپ قېزىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىنى پايدىلانمىغا ئىگە قىلدۇق.

(2) ئىقتىسادىي خىزمەتنى نازارەت قىلىشنى قاتتىق كۈچەيتتۇق. شى جىنپىڭنىڭ يېڭى دەۋر جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك ئىقتىساد ئىدىيەسىنى چوڭقۇر ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېڭى تەرەققىيات ئىدىيەسىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، تەمىنات تەرەپلىك قۇرۇلمىلىق ئىسلاھاتنى ئاساسىي لىنىيە قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ پىلان ۋە خامچوتىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلات، ئىقتىسادىي تەپتىش خىزمىتى ھەم ئىقتىسادىي تەپتىشلىكتە تەكشۈرۈپ تېپىلغان مەسىلىلەرنى تۈزىتىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ 2018 ـ يىللىق نەق چوتىنى ۋە 2019 ـ يىللىق خامچوتنى تەڭشەش لايىھەسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاپ، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى ئاپتونوم رايوننىڭ نۇقتىلىق تۈر قۇرۇلۇشى ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرۈشكە تەشكىللەپ، مۇقىم ئاشۇرۇش، ئىسلاھاتنى ئىلگىرى سۈرۈش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش، خەلق تۇرمۇشىغا نەپ يەتكۈزۈش، خەۋپ ـ خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، مۇقىملىقنى ساقلاش قاتارلىق تۈرلۈك خىزمەتلەرنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ئالغا سىلجىتىپ، يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى مۇقىملاشتۇرۇپ، پۇل مۇئامىلىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، تاشقى سودىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، تاشقى مەبلەغنى مۇقىملاشتۇرۇپ، سېلىنمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، كۆزلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، مۇقىملىقنىڭ پايدىسىدىن ھەقىقىي ياخشى مەنپەئەتلىنىپ، ئىقتىسادنىڭ يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولدۇق. مۇھىم، زور تەرەققىيات ئىستراتېگىيەسىنى ياخشى يولغا قويۇشنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ يېزا ـ كەنتلەرنى گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيەسىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، يېزا ـ كەنتلەرنى كەسىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، ئىختىساسلىقلار ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، مەدەنىيەت ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، ئېكولوگىيە ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش، تەشكىلات ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشكە تۈرتكە بولدۇق. خامچوتنى تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش مۇھىم نۇقتىسىنى چىقىم خامچوتى ۋە سىياسەتكىچە كېڭەيتىش، دۆلەت مۈلكىنى نازارەت قىلىش خىزمەت يىرىك پىلانى ۋە لايىھەسىنى تۈزۈپ، ئاپتونوم رايوننىڭ 2018 ـ يىللىق دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى ئۇنىۋېرسال دوكلات، مەمۇرىي، كەسپىي خاراكتېرلىك دۆلەت مۈلكىنى باشقۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى مەخسۇس دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، خامچوتنى ئۇلانما تورىدا نازارەت قىلىش سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ، مالىيە ـ ئىقتىسادنى نازارەت قىلىش خىزمىتىنىڭ ۋاقىت ئۈنۈمىنى ئۆستۈردۇق. ئىستاتىستىكا قانۇنى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئىستاتىستىكا باشقۇرۇش نىزامىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ ئىستاتىستىكا خىزمىتىنىڭ چىن بولۇش تۆۋەن چېكىنى ساقلىشىغا تۈرتكە بولدۇق. پۇقراۋى ئىگىلىكنىڭ ۋە ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلارنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئەقىل كۆرسەتتۇق.

(3) ئۈچ چوڭ ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى نازارەت قىلىشنى قاتتىق كۈچەيتتۇق. زور خەۋپ ـ خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈگىتىشنى خەلق قۇرۇلتىيى نازارەتچىلىكىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، يەرلىك ھۆكۈمەت زايومى خەۋپ ـ خەتىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈگىتىشكە دائىر ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ھۆكۈمەتنىڭ سىستېما خاراكتېرلىك خەۋپ ـ خەتەر يۈزبەرمەسلىك تۆۋەن چېكىنى قەتئىي ساقلىشىغا تۈرتكە بولدۇق. نامراتلىقتىن دەل جايىدا قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشنى مۇھىم، زور سىياسىي مەسئۇلىيەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش خىزمەت ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى كۈچنى توپلاپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە غەلىبە قىلىش ئاساسىي تېما قىلىنغان مەخسۇس تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا تەشكىللەپ، ئاپتونوم رايوننىڭ يېزىلاردىكى نامراتلارنى يۆلەش ـ روناق تاپقۇزۇش نىزامىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشكە ھاۋالە قىلىپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشقا دائىر ئورۇنلاشتۇرمىسى، تەلىپىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پۈتۈن مەملىكەت خەلقى بىلەن بىرلىكتە ئۆز قەدىمىدە ئومۇميۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇپ چىقىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق. بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈزەش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشنى خەلق قۇرۇلتىيى نازارەتچىلىكىدە مۇھىم ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، مۇھىت ئاسراش ساھەسىدىكى نازارەتچىلىكتە نىشاننى ئۆزگەرتمەي، ئۆلچەمنى تۆۋەنلەتمەي، سالماقنى بوشاشتۇرماي، قۇمدىن مۇداپىئەلىنىش ۋە قۇم تىزگىنلەش خىزمىتىنى قانۇن بويىچە ئىشلەش، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشقا كۈچ قوشۇش ئاساسىي تېما قىلىنغان تىيانشان مۇھىت ئاسراش سەپىرى قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردۇق، سۇ بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇردۇق، ئاپتونوم رايوننىڭ 2018 ـ يىللىق مۇھىت ئەھۋالى ۋە مۇھىت ئاسراش نىشانىنى ئورۇنداش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى، مەركەزنىڭ مۇھىت ئاسراش نازارەتچىلىكىدە ئىنكاس قىلىنغان كان بايلىقنى قوغداش جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى تۈزىتىش ۋەزىپىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ سۈزۈك سۇ، يېشىل تاغنىڭ ئۆزى بىر بايلىق، قار ـ مۇزنىڭ ئۆزىمۇ بىر بايلىق دېگەن ئىدىيەنى پۇختا تۇرغۇزۇشىغا تۈرتكە بولۇپ، ئېكولوگىيە تۆۋەن چېكى ۋە قىزىل سىزىقنى قەتئىي تۈردە ساقلاپ، تىرىشىپ گۈزەل شىنجاڭ قۇردۇق.

(4) خەلق تۇرمۇشى خىزمىتىنى نازارەت قىلىشنى قاتتىق كۈچەيتتۇق. مۇقىملىق، تەرەققىيات، خەلق تۇرمۇشىدىن ئىبارەت ئۈچىنى بىر گەۋدە قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، نازارەت قىلىش خىزمىتىنى خەلق تۇرمۇشىغا زىچ بىرلەشتۈرۈپ قانات يايدۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئېرىشىش تۇيغۇسى، بەخت تۇيغۇسى، بىخەتەرلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتتۇق. ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى خەلق تۇرمۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈش ۋە ياخشىلاشتىكى ئەڭ چوڭ ئىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك ھوقۇق ـ مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش نىزامىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، كەسىپ ئارقىلىق ئادەمنى خاتىرجەم قىلىش، كەسىپ ئارقىلىق ئادەمنى مۇقىملاشتۇرۇش، كەسىپ ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈردۇق. مائارىپنى ئاۋۋال تەرەققىي قىلدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ئوقۇش يېشىغا توشمىغانلار مائارىپى خىزمىتى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتتۇق ۋە قاراپ چىقتۇق ھەممىدە بۇ ھەقتە مەخسۇس تېمىدا سوئال سوراپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ خەلق ئاممىسىنىڭ بالىلار تەربىيەلىنەلەيدىغان بولۇش ئارزۇسىنى تېخىمۇ ياخشى قاندۇرۇشىغا تۈرتكە بولدۇق. ساغلاملىقنى گۈزەل تۇرمۇشنىڭ ئەڭ ئاساسىي شەرتى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتى سۈپەت بىخەتەرلىكى قانۇنى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ يولغا قويۇش چارىسىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى ئۇدا 2 يىل قانات يايدۇرۇپ ھەممىدە بۇ ھەقتە مەخسۇس تېمىدا سوئال سوراپ، ئاپتونوم رايوننىڭ داۋالاش بىرلەشمە گەۋدىسى قۇرۇلۇشى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، ساغلام شىنجاڭ ئىستراتېگىيەسىنى يولغا قويۇشقا تۈرتكە بولدۇق. مەدەنىيەت ئارقىلىق خەلققە نەپ يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىنى سىلجىتىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاممىۋى مەدەنىيەت مۇلازىمىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، مۇناسىۋەتلىك تەرەپلەرنىڭ ئاممىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق مەنىۋى ماكانىنى بەرپا قىلىشىغا تۈرتكە بولدۇق.

(5) قانۇن يۈرگۈزۈش خىزمىتىنى نازارەت قىلىشنى قاتتىق كۈچەيتتۇق. قانۇن يۈرگۈزگۈچى ئورگانلارنىڭ ھوقۇقنى قانۇن بويىچە توغرا يۈرگۈزۈشنى قوللاپ ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلىپ، سوت مەھكىمىسىنىڭ جىنايى ئىشلار سوت خىزمىتى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى، تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئاممىۋى مەنپەئەت دەۋاسى تەپتىشلىكى خىزمىتى ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈپ ۋە قاراپ چىقىپ، ئىجتىمائىي ئادىللىق، ھەققانىيلىقنى قوغداپ، جەمئىيەتنىڭ ئىناقلىقى، مۇقىملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدۇق. خەلق زاسېداتېللىرى قانۇنىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇپ، پۇقرالارنىڭ سوت پائالىيىتىگە قانۇن بويىچە قاتنىشىشىنى كاپالەتلەندۈرۈپ، قانۇن يۈرگۈزۈشنىڭ ئادىل بولۇشىنى ئىلگىرى سۈردۇق. قانۇنغا، دەۋاغا چېتىشلىق ئەرزىيەت مەسىلىلىرىگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، زىددىيەت، ماجىرانى ئاكتىپ پەسەيتىپ، ئەلرايىنى ئۇتتۇق ۋە مايىل قىلدۇق.

(6) نازارەتچىلىكنىڭ ئەمەلىي ئۈنۈمىنى قاتتىق كۈچەيتتۇق. خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ نازارەتچىلىكى قاتتىق بولمىسا، كۈچلۈك بولمىسا، ئورنىنى يوقىتىپ قويىدىغانلىق، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغانلىق بولىدىغانلىقىنى تولۇق تونۇپ، نازارەتچىلىك مېخانىزمىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، نازارەتچىلىك ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، مەسىلە يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ھەقىقىي تۇتۇپ، نوقچىلارغا تېگىشكە جۈرئەت قىلىپ، خىزمەتنى ياخشىلاش، مەسىلە ھەل قىلىشقا ھەقىقىي تۈرتكە بولدۇق. قانۇن ئىجراسىنى تەكشۈرگەندە، قانۇن ـ نىزامنى زىچ چۆرىدەپ مەسىلىلەرنى تېپىپ چىقىپ، ئۇنىڭ «قانۇن كۆزەتكۈچىلىكى» بولۇشتەك ئۆتكۈر شەمشەرلىك رولىنى جارى قىلدۇردۇق. «بىر ھۆكۈمەت، بىر كومىتېت، ئىككى مەھكىمە» خىزمىتىنى ھەقىقىي نازارەت قىلىپ، ھەقىقىي قوللاپ، قوللاشنى نازارەتچىلىككە سىڭدۈردۇق. نازارەتچىلىك تۈرلىرىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، دائىمىي كومىتېت يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىش سۈپىتىنى ئۆستۈردۇق. سىجىل نازارەت قىلىش، ئىز قوغلاپ نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، نازارەتچىلىك بېسىمىنى ھەقىقىي شەكىللەندۈرۈپ، بېسىمنى خىزمەتلەرنى ياخشىلاشنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىگە ئايلاندۇردۇق.

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)